

wprowadzenie do

football3 w szkole

Spis treści

Wprowadzenie

“Narodziny” football3	3
football3 w Polsce	4
football3 jest..., football3 nie jest...	5
trzy połowy	6
z football3 chcemy pomóc	7
jak football3 pomaga?	8

football3 w szkole

cele football3 w szkole	9
podstawowe zasady gry podczas lekcji football3	10
stałe zasady i zasady otwarte	11
przykłady zasad otwartych *super mocy)....	12
przykłady celebracji	13
systemy punktowe	14

mediator football3

rola mediatora football3	17
kluczowe umiejętności	18
doświadczenie procesu mediacji	19
jak uzyskać certyfikat mediatora football3..	20

football3 inspiracje.....	21
---------------------------	----

Prezentacja opracowana przez

stowarzyszenie Trenuj Bycie Dobrym
ul. Warszawska 26
11 700 Mrągowo

kontakt@trenujbyciedobrym.pl
www.trenujbyciedobrym.pl

Treść opracowana przez:

Arkadiusz Kamil Mierkowski
Beata Mierkowska

*na podstawie publikacji:
podręcznik football3 oraz football3 podręcznik trenera
opracowanych przez Common Goal*

Przy wsparciu:

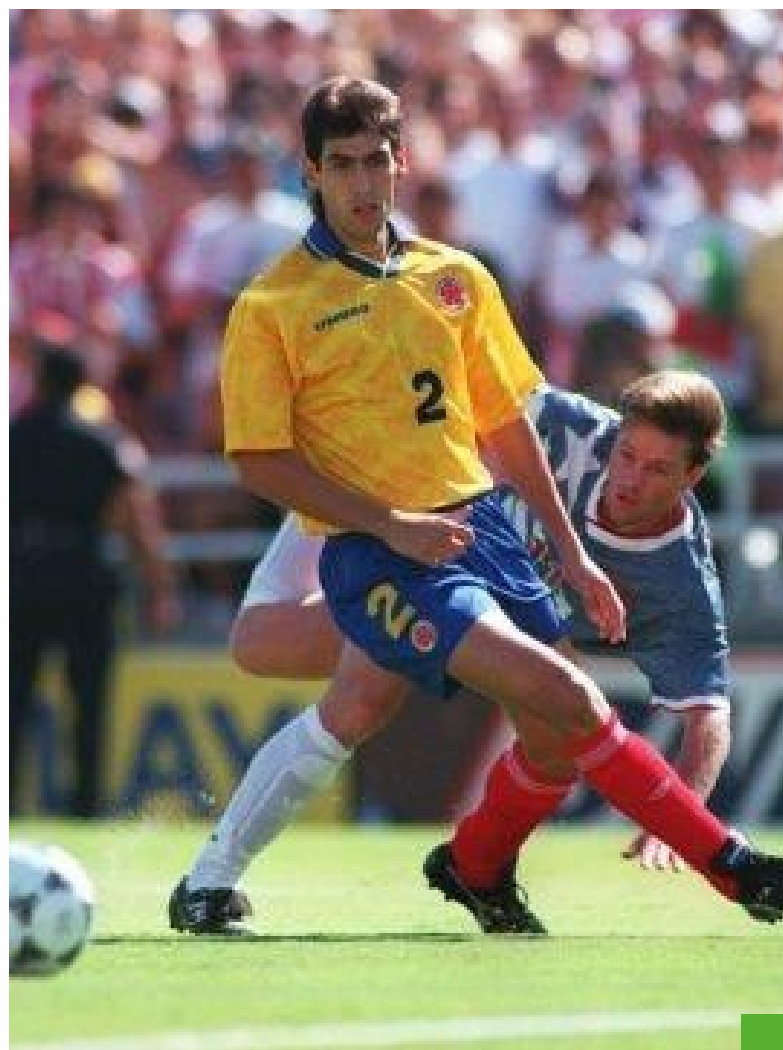
Ewa Jura-Ilis - Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli
dr Robert Makuch - Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli

Grafika:

Arkadiusz Kamil Mierkowski

“narodziny” football3

„Andrés Escobar był kapitanem reprezentacji Kolumbii i prawdziwym profesjonalistą, zarówno na boisku, jak i poza nim. Był znany jako „Dżentleman Piłki Nożnej”. Jednak na Mistrzostwach Świata FIFA w 1994 roku popełnił błąd. Strzelił gola samobójczego, który doprowadził do eliminacji jego zespołu. Jedenaście dni później został zastrzelony.

W tym dniu Jurgen Grisbeck, przygotowywał się na kolejny dzień na uniwersytecie w Medellin, gdzie uczył socjologii sportu i gdzie pracował nad doktoratem w dziedzinie zdrowia publicznego. Wiadomość o śmierci Andrésa zmieniła jego życie na zawsze. Zaczął zastanawiać się, jak futbol, gra oparta na pracy zespołowej, komunikacji i szacunku, może prowadzić do takiego gwałtownego zachowania. Zdecydował się nie kontynuować kariery naukowej, ale zamiast tego badać zjawisko przemocy w miastach w Kolumbii. W 1994 roku zabito ponad 5000 młodych ludzi na ulicach Medellin.

Rozmowy z wieloma ludźmi i lektura książek, doprowadziły go z powrotem do piłki nożnej. Zdał sobie sprawę że gra może być przestrzenią do dialogu i kluczowym elementem w rozwiązywaniu problemów związanych z przemocą.

W 1996 roku wraz z przyjaciółmi opracował projekt Fútbol a Paz, tzn. Piłka nożna dla pokoju. Zaczęli organizować regularne mecze piłki nożnej aby ułatwić dialog między młodymi ludźmi, którzy byli uczestnikami lub byli w konflikcie zbrojnym. Gra odbywała się bez sędziego i podkreślała wartości równość płci, zasad fair play i pokojowe rozwiązywanie konfliktów. Tak narodził się football3.

football3 w Polsce

Od czasu powstania w Medellin w Kolumbii, metoda football3, została rozwinięta przez członków sieci współpracy Common Goal na całym świecie w kompleksową metodologię, która dotyczy wielu tematów społecznych, takich jak integracja społeczna, równość płci, zdrowie i budowanie pokoju. Football3 umożliwia dzieciom i młodzieży wzięcie odpowiedzialności za swoje działania i sprawiedliwe traktowanie innych. Uczestnicy tej metody uczą się cenić komunikację i wzajemny szacunek, zarówno na boisku, jak i poza nim

Metoda football3 do Polski trafiła w 2007 roku, za sprawą organizacji Brandenburski Sport Młodzieży, w której wolontariat europejski realizował Arkadiusz Mierkowski. W pierwszych latach w Polsce football3 był wykorzystywany przez stowarzyszenie Trenuj Być Dobrym do pracy z młodzieżą, jak forma inicjatywy angażującej młodzież i pomagająca rozwijać kompetencje społeczne i liderские. W 2016 roku stowarzyszenie rozpoczęło tworzenie ogólnopolskiej sieci liderów, animatorów, nauczycieli, którzy w swojej codziennej pracy z młodzieżą chcieli wykorzystywać football3.

W 2018 roku metoda dotarła po raz pierwszy do nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, którzy ocenili football3 jako metodę innowacyjną, która służy rozwijaniu kompetencji społecznych dziewczynek i chłopców. Od tego czasu football3 dotarło do 181 nauczycielek edukacji wczesnoszkolnej, 93 szkół podstawowych i 20138 dziewczyn i chłopców w wieku I-III, a stowarzyszenie uznało upowszechnianie football3 i wspieranie w rozwoju: 1,1 miliona chłopców i dziewcząt w wieku 7-9 lat oraz 65 000 nauczycielek z 14 297 szkół podstawowych w Polsce do 2030 r, jako swoją wizję rozwoju

football3 to...

... gra prowadzona przez mediatora, który nie jest sędzią,

... gra na małej przestrzeni i z małymi bramkami

... mieszane drużyny: chłopcy i dziewczęta grają razem;

... świetna zabawa;

... w pomeczowej dyskusji dzieciaki przyznają przeciwnikom "supermoce": empatii, szacunku, pomagania, radości odpowiedzialność, uczciwości, optymizmu, równości.

football3 to NIE jest...

...rywalizacja

...gra, w której decyduje sędzia

...przestrzeń tylko dla najlepszych

...gra, w której liczy się tylko zwycięstwo

... gra w której można oszukiwać i poniżać przeciwnika

trzy połowy

Nazwa football3 pochodzi od podziału na "trzy połowy": dyskusji przed meczem, samej gry oraz dyskusji podsumowującej. Football3 przemyca kluczowe lekcje życia do każdego meczu. W drużynach różnej płci gracze wspólnie decydują o zasadach przed meczem. Po meczu zastanawiają się nad zachowaniem swoim i przeciwników przyznając punkty za gole i grę fair play. Ponieważ gra football3 odbywa się bez sędziów, gracze muszą nauczyć się, jak poprzez dialog i kompromis samodzielnie rozwiązywać konflikty.

W Polsce od 2018 football3 jest rozwijany i popularyzowany w szkołach podstawowych, jako metoda wspierająca rozwój sportowy, społeczny i emocjonalny dzieci. football3 umożliwia dzieciom wzięcie odpowiedzialności za swoje działania i uczciwe traktowanie innych. Dzieci uczą się cenić komunikację i wzajemny szacunek, zarówno na boisku, jak i poza nim

z football3 chcemy pomóc w rozwiązywaniu problemów dzieci w Polsce

co 10 dziecko jest regularnie nękanie

74% uczniów mierzy się z agresją słowną

58% uczniów doświadczyło przemocy fizycznej

86% dzieci jest zagrożonych fonohlizmem

23% dzieci doświadczyło cyberprzemocy

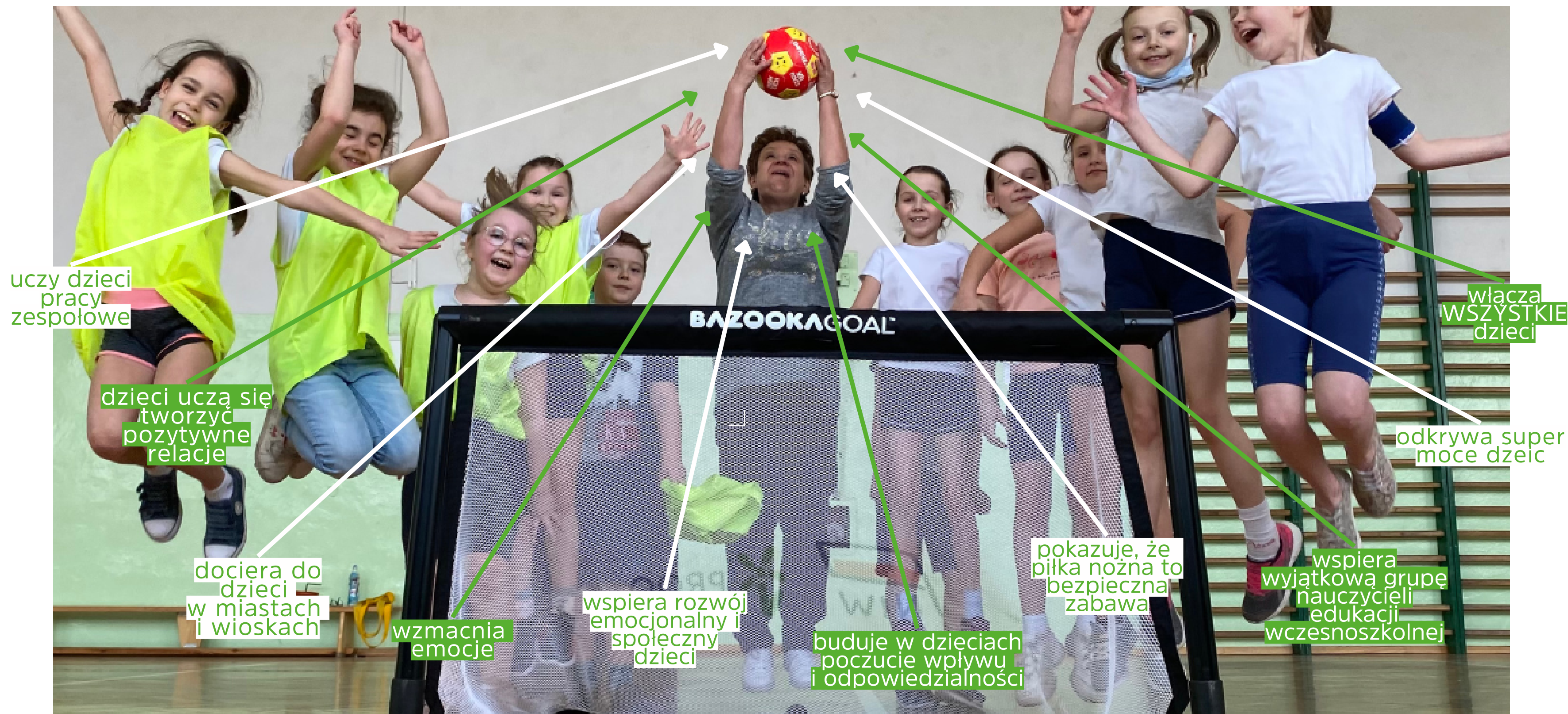
tylko 4% wszystkich zarejestrowanych zawodników i zawodniczek to dziewczyny i kobiety

37% dzieci jest dotkniętych wykluczeniem

36% dzieci w wieku 7-9 lat nie uczestniczy w regularnie organizowanych zajęciach sportowych

jak football3 pomaga?

*wybrane wyniki z raportu ewaluacyjnego wśród szkół podstawowych korzystających z football3 = przygotowanego przez sportimpakt

cele football3 w szkole

Głównym celem

jest zapoznanie nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej z metodą football3, którą mogą wdrażać podczas swojej codziennej pracy. Metody społeczno-sportowej, wiążąca się z nauką kompetencji społecznych wśród uczniów takich jak empatia, szacunek, chęć niesienia pomocy, współpraca, radość, koleżeństwo, uczciwość, optymizm, umiejętność prowadzenia konstruktywnego dialogu.

Dzieci podczas zajęć football3, wspólnie z ich wychowawcą oraz innymi koleżankami i kolegami z klasy odkrywają super moce wartości społecznych, które może przełożyć z boiska na życie codzienne.

Celami wykonawczymi (operacyjnymi) są:

1. W zakresie fizycznego obszaru rozwoju uczeń osiąga:

- sprawności motoryczne i sensoryczne tworzące umiejętność skutecznego działania i komunikacji;
- umiejętność respektowania przepisów gier, zabaw zespołowych i przepisów poruszania się w miejscach publicznych;

2. W zakresie emocjonalnego obszaru rozwoju uczeń osiąga:

- umiejętność rozpoznawania, rozumienia i nazywania emocji oraz uczuć innych osób; potrzebę tworzenia relacji
- umiejętność uświadamiania sobie uczuć przeżywanych przez inne osoby z jednoczesną próbą zrozumienia, dlaczego one występują, a także różnicowania form ich wyrażania w zależności od wieku;

3. W zakresie społecznego obszaru rozwoju uczeń osiąga:

- umiejętność nazywania poznanych wartości, oceny postępowania innych ludzi, odwoływania się w ocenie do przyjętych zasad i wartości;
- umiejętność obdarzania szacunkiem koleżanek, kolegów i osoby dorosłe, w tym starsze oraz okazywania go za pomocą prostych form wyrazu oraz stosownego zachowania.

podstawowe zasady gry podczas lekcji z football3

1

Dyskusja przed meczem

2

Mecz

3

Dyskusja po meczu

STAŁE ZASADY* *techniczne/FairPlay*

- wspólna gra dziewczynek i chłopców
- gra na małe bramki
- gra na małej przestrzeni
- gra bez sędziów, ale z mediatorami
- gra bez fauli, bez wulgaryzmów
- gra z szacunkiem do przeciwnika
- przed i po meczu drużyny podają sobie ręce
- ważne jest włączenie wszystkich zawodników i zawodniczek podczas wszystkich 3ech stref
- gra bez bramkarzy
- nie ma gry na spalone
- wspólna celebrowanie po rozegranym meczu

ZASADY OTWARTE* *super moce*

- są ustalane i wybierane podczas każdej dyskusji przedmeczowej
- wyboru zasad dokonują gracze dwóch drużyn biorących udział w meczu
- każda drużyna ma do wyboru jedną zasadę otwartą, a jedną zasadę otwartą wybierają obie drużyny wspólnie
- drużyny ustalają i wybierają wspólną celebrację po rozegranym meczu
- mediatorzy mogą zaprezentować przykładowy katalog zasad, jest on otwarty i można go również uzupełniać dzięki kreatywności uczestników.

przykłady zasad otwartych*

ukierunkowane na temat super mocy

Szacunek:

- używanie podczas meczu tylko ładnych zwrotów, nacisk na używanie ładnych zwrotów - np. czy mógłbyś podać mi piłkę, dziękuję, przepraszam, proszę
- przybijamy “piątkę” strzelcowi gola drużyny przeciwnej

Współpraca:

- dzieci grają mecz, trzymając się za rękę (chłopiec i dziewczyna)
- gra z taką ilością podań, aby każdy zawodnik mógł dotknąć piłki

Odpowiedzialność:

- podajemy i strzelamy tylko lewą lub prawą nogą
- zaliczamy drużynie bramkę, jeżeli wszystkie dzieci w drużynie dotkną piłkę

Empatia:

- po jednym graczu w każdej drużynie ma zawiązane oczy szalikiem
- gra w ciszy, dzieci komunikują się nie używając głosu

Równość:

- dzieci podczas meczu nie biegają, ale grają będąc na tzw. “raczkach” aby każdy miał równą możliwość uczestnictwa w meczu
- przed strzeleniem bramki każdy zawodnik musi dotknąć piłki

Pomaganie:

- dzieci grają w parach, mają przywiązane nogi, muszą grać w ten sposób i pomagać sobie podczas gry

Komunikacja:

- gra w ciszy, dzieci muszą komunikować się za pomocą gestów
- drużyny mogą w czasie meczu używać tylko 3 słów i muszą wybrać znaczenie tych słów podczas meczu

Uczciwość:

- bramki można strzelić np. tylko głową lub lewą nogą
- żeby zdobyć bramkę, drużyna musi wymienić minimum 5 podań i głośno je liczyć

**To jedynie przykłady!*

Jedną z mocnych stron football3 jest kreatywność.

football3 stale się rozwija dzięki kreatywności i twórczości dzieci oraz mediatorów

Zachęcamy nauczycieli do tworzenia własnych zasad, dopasowanych do ważnych tematów i sytuacji w klasie, szkole lub społeczności.

przykłady celebracji*

- Podrzucanie strzelca bramki
- Żółwie
- Kangury
- Ludzkie kręgle
- Tunel
- Western
- Kanapka
- Taniec z rękami w górze

- 5, 4, 3, 2, 1 Start!
- Pociąg
- Strzelnica
- Fikołek
- Strefa relaksu
- Happy
- Będzie dzidziuś!
- Gwiazdy
- Kankan

**Bardzo ważną częścią gry w football3, zachęcają uczestników do coraz to większej zabawy są celebracje. Podczas dyskusji przed meczem obie drużyny mogą wybrać swoją celebrację, którą będą wykonywać wspólnie po zakończeniu meczu tak, by uczcić dane spotkanie.*

**Podobnie jak w przypadku zasad otwartych, są to tylko przykłady! Jest to kolejna zachęta do uwolnienia kreatywności i twórczości dzieci oraz mediatorów Zachęcamy nauczycieli do tworzenia własnych celebracji. Nie możemy zapomnieć, że dzieci najlepiej uczą się poprzez zabawę! :)*

A group of children are sitting on a wooden gymnasium floor, which has blue and white lines drawn on it. In the foreground, there are two soccer balls: one is red and yellow, and the other is white with black and blue patterns. The children are wearing various colored vests (blue, red, maroon). The background shows a gymnasium with wooden walls and a door labeled 'GOSPOD'.

systemy punktowe

zdobywanie i przyznawanie super mocy

empatii odpowiedzialności
szacunku uczciwości
pomagania optymizmu
współpracy dialogu
radości innych (jakich?).....

1 *każda drużyna po meczu przyznaje przeciwnej drużynie super moc
**wybór musi zostać uzasadniony

2 *mediator po meczu przyznaje obu drużynom super moce
**wybór musi zostać uzasadniony

drużyny kolekcjonują super moce, a nauczyciel może je wykorzystać w ocenie opisowej

trenuj życie dobre

uwzględniający strzelane bramki oraz postawę fair play

PUNKTY MECZOWE

np. 1 punkt za udział, 2 punkty za remis, 3 punkty za wygraną.

PUNKTY FAIR PLAY

Punkty przyznawane przez zespoły podczas dyskusji po meczu

PUNKTY OGÓŁEM

Suma punktów meczowych i punktów fair play, określa wynik końcowy.

mediator football3

rola mediatora football3

Rola mediatora ma kluczowe znaczenie dla metody football3. Funkcję mediatora może pełnić nauczyciel, pracownik socjalny, wychowawca, animator, trener lub młodzi liderzy, a nawet rodzice którzy chcą popularyzować i wspierać wykorzystanie football3.

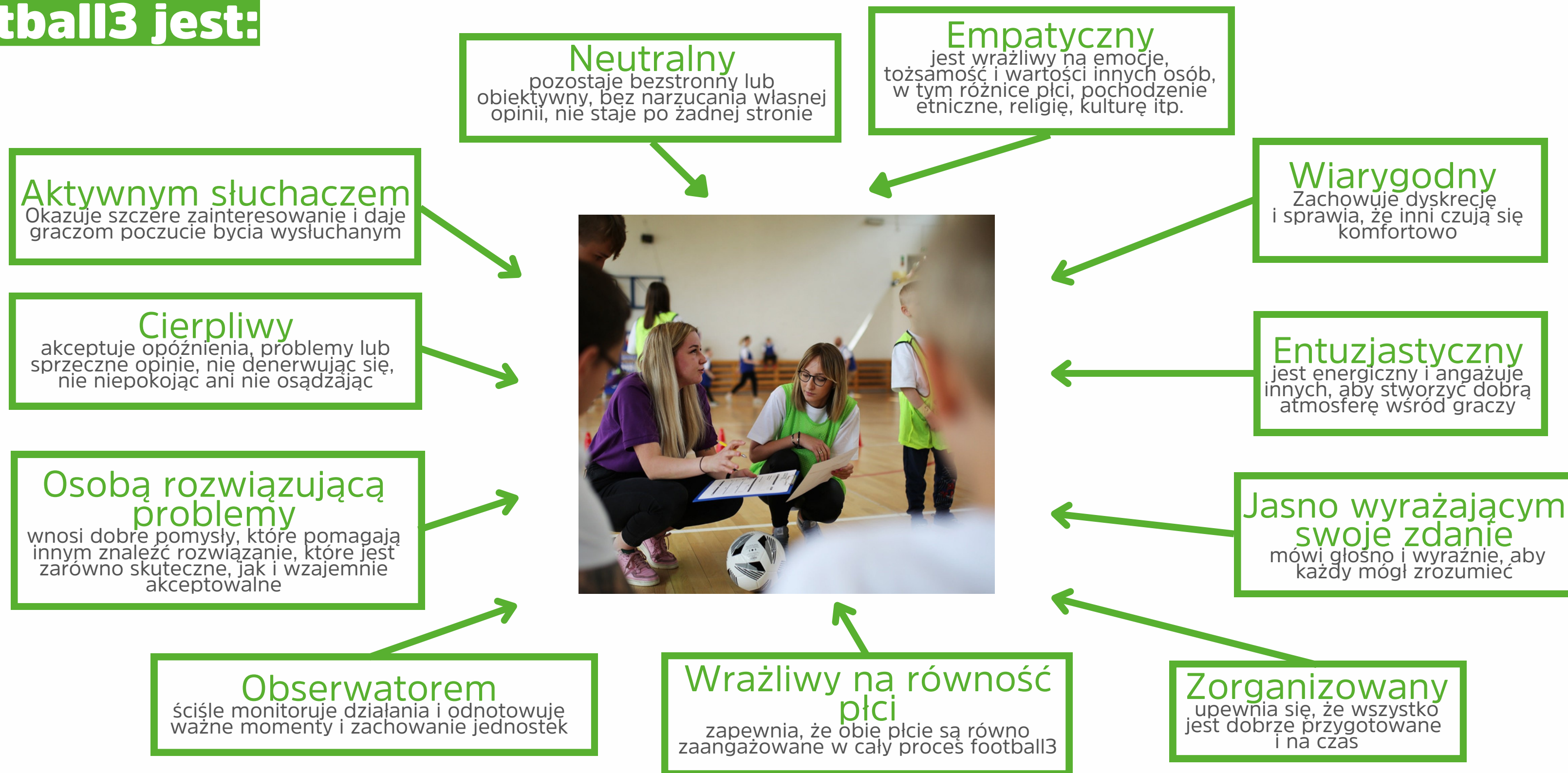
W programie football3 w szkole rolę mediatorów pełnią nauczycielki edukacji wczesnoszkolnej, ale są również szkoły gdzie do roli mediatorów angażowani są uczniowie starszych klas szkoły realizujący w ten sposób szkolny wolontariat. Przy okazji turniejów football3 organizowanych w szkole do roli mediatorów zapraszani są także rodzice.

W sytuacji gdy jest możliwość angażowania dodatkowych osób, idealnym rozwiązaniem jest gdy mediacje football3 w szkole są prowadzone w parach, a mediatorzy reprezentują obie płcie, aby odzwierciedlić równowagę płci w zespołach

kluczowe umiejętności mediatora

mediator football3 football3 jest:

doświadczenie procesu mediacji

*Zachęcaj graczy do kreatywności i zabawy przy wyborze otwartych zasad i upewnij się, że nie zawsze wybierają te same zasady.

*Skorzystaj z form meczu instrukcji przeprowadzenia lekcji football3

Przed meczem

- zadбай, by miejsce do gry (boisko, sala, hala) było bezpieczne i gotowe do użytku
- przygotuj piłkę do gry, 2 małe bramki (bramki można zrobić z np. z pacholków) i rozstaw na małej przestrzeni
- zdecyduj o rodzaju punktacji (punkty za bramki i punkty fair play vs super moce)
- wybierz temat lekcji

*Wskazówki dla mediatorów

*Jeśli jedna drużyna lub gracz dominuje w dyskusji, poproś o opinie innych.

1 Przeprowadź dyskusję przed meczem

Przeprowadź rozgrzewkę

- w tej części mediator zbiera drużyny, by zainicjować dialog na temat lekcji np. empatia, tak by drużyny ustaliły zasady otwarte meczu
- mediator stara się zaangażować wszystkich uczestników w dyskusję oraz wybór otwartych zasad, które będą obowiązywać w czasie gry.
- po ustaleniu zasad, ważne jest by mediator zapisał je na formularzu meczowym.

*Zachęcaj graczy do wzięcia odpowiedzialności za ich mecz. Jeśli zawodnik jest faulowany, powinien wyraźnie podnieść rękę, aby wskazać rzut wolny, a nie polegać na mediatorze, aby orzekł faul.

*Ocena, kiedy należy interweniować na boisku, jest jednym z największych wyzwań dla mediatorów. Zapewnienie graczom czasu na osiągnięcie konsensusu jest ważne, ale ważne jest również, aby konfrontacja nie przerodziła się w agresję.

2 Mecz

- mediator przypomina uczestnikom, że mecze football3 należą do graczy
- gracze są własnymi sędziami i decydują o faulach, rzutach wolnych i bramkach
- w związku z tym to gracze pilnują przestrzegania zasad, tak by mecze były rozgrywane uczciwie.
- mediator jest obok, by wspierać ten proces i zapisać rezultaty meczu na formularzu meczowym
- mediator interweniuje tylko wtedy, gdy jest to konieczne.

3 Dyskusja po meczu

- mediatorzy dbają o to by gracze zastanowili się nad swoim zachowaniem i ocenili zachowanie przeciwnika.
- zespoły omawiają mecz i jego kluczowe momenty, a każda drużyna jest proszona o przyznanie fair play punktów lub super mocy dla przeciwnika
- przyznanie (bądź jego brak) punktów fair play lub super mocy musi zostać uzasadnione przez drużynę

Pamiętaj, że dyskusje po meczu nie mają ustalonego limitu czasu.

Taką dyskusję można przeprowadzić po meczu, w sali lekcyjnej

Poświęć na nią tyle czasu ile jest to konieczne, by była sensowna.

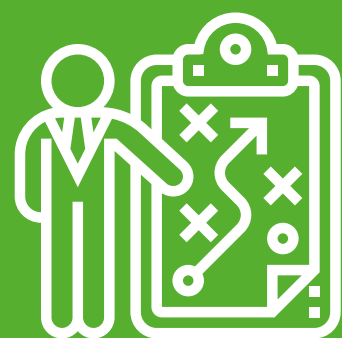
Na zakończenie Pogratuluj obu drużynom.

Udany mecz football3 jest wynikiem współpracy obu drużyn i mediatora.

jak uzyskać certyfikat mediatora football3?

3 KROKI

1

Przygotowanie scenariusza lekcji football3 i praktyczne przeprowadzenie

OD PAŹDZIERNIKA 2023

2

Udział w konferencji edukacyjnej - football3 w szkole

LISTOPAD 2023

3

Zgłoszenie opracowanego scenariusza lekcji football3 do konkursu

PAŹDZIERNIK - GRUDZIEŃ 2023

Wręczenie certyfikatów mediatora football3

GRUDZIEŃ 2023

Rozstrzygnięcie konkursu

football3 inspiracje

[Inauguracja projektu football3 w szkole Gdańsk 2022](#)
[link](#)

[Dzieci o football3 Warszawa 2022](#)
[link](#)

[Turniej football3 - odkrywamy super moce dzieci Nowa Góra 2022](#)
[link](#)

[football3 "okiem" ekspertów Warszawa 2022](#)
[link](#)

[Turniej football3 - odkrywamy super moce dzieci Mrągowo 2023](#)
[link](#)

[Debata - równy dostęp do sportu dla dziewcząt i chłopców Gdańsk 2023](#)
[link](#)

[Dzieci o football3 Gdańsk 2023](#)
[link](#)

[Szkolenie zostać mediatorem football3 Mrągowo 2023](#)
[link](#)

Konferencje edukacyjne “football3 w szkole” 2023

są organizowane i wspierane przez

Pomorskie
Centrum Edukacji
Nauczycieli

Mazowieckie
Samorządowe
Centrum Doskonalenia
Nauczycieli

Urząd Miejski
w Gdańsku

Urząd Miejski
w Mrągowie

Szkoła Podstawowa
nr 89 im. Tadeusza
Mazowieckiego
w Gdańsku

Szkoła Podstawowa
im. Zbigniewa
Dłużniewskiego
w Nowej Górze

Szkoła Podstawowa
nr 1 im. Mikołaja
Kopernika
w Mrągowie

Szkoła Podstawowa
nr 69 im. Jarogniewa
Drwęskiego
w Poznaniu

Szkoła Podstawowa
nr 1 im. Braci
Jeziorowskich
w Płocku

Szkoła Podstawowa
im. Władysława
Reymonta
w Maszewie Dużym

Publiczna
Szkoła Podstawowa
im. Andrzeja Wajdy
w Rudnikach

Szkoła Podstawowa
nr 2 im. rot. Witolda
Pileckiego
w Olsztynku

Szkoła Podstawowa
nr 58 im. Jerzego
Kukuczki
w Poznaniu

COMMON GOAL

materiał powstał dzięki dofinansowaniu z projektów

**football3 wzmacnia pozycję dziewcząt
i kobiet oraz promuje równość w sporcie**

realizowanego w ramach programu

Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego przez Islandię,
Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

football3 for girls and boys in Poland

realizowanego w ramach programu

FIFA Foundation Community Programme 2023.

